

Kmet, delavec
in obrtnik
naj bodo naro-
du vodnik!

Izhaja vsako sredo.
Naročnina:
za celo leto Din 30.—
za pol leta „ 15.—
za inozemstvo
za celo leto Din 50.—
Inserati po tarifu. — Pis-
menim vprašanjem naj
se priloži znamko za od-
govor. — Ne frankirana
pisma se ne sprejemajo.

Kmetijski list

Vsakdo vživaj
vse sadove
svojega dela in
marljivosti!

Rokopisi se ne vra-
čajo. — Plača in toži
se v Ljubljani. — Ured-
ništvo in uprava je v
Ljubljani v Kolodvorski
ulici št. 7. — Telefon
n. št. 2506. — Račun
pri poštni hranilnici
št. 14.194.

Dr. Drago Marušič.

Nova miselnost.

V najnovejšem času se pojavljajo od raznih strani nasveti, naj slečemo Slovenci svojo staro ponošeno obleko in naj oblečemo »novega človeka«, ki bo pozabil na vse, kar je bilo, in ki bo popolnoma drugače mislil, govoril in delal, kakor je mislil, govoril in delal naš »stari človek«. Ta misel se izraža vedno pogostejše in zato je čas, da tudi mi povemo o tej stvari svoje mnenje.

Izkušnja nas uči, da se človek vedno spreminja. Spreminja se telesno, spreminja se pa tudi duševno. — Mladenič, ki doseže svojih 20 let, ni več tak na zunaj, pa tudi duševno ni več tak, kakor je bil kot šestleten šolarček. Zato pravi znanost, da tvori človek od včeraj in človek od danes pač nepretrgano vrsto, posamezni deli («včeraj», «danes», «jutri») te nepretrgane vrste si pa niso med seboj enaki, ampak so medseboj različni, in sicer toliko bolj različni, kolikor bolj so posamezni deli oddaljeni drug od drugega.

Spoznanja, ki jih je zbrala in ugotovila znanost kot plod razmišljanja in opazovanja dolgih stoletij, moramo vzeti vedno za podlago svojih današnjih opazovanj in sklepanj, da ne zabredemo v stare in nove zmote.

Mi smo v našem listu gotovo že stokrat napisali in naglašali, da živimo Slovenci danes v *novi državi*. Mi smo naglašali ponovno važno okolnost, da je mišljenje človeka vedno odvisno od zunanjih razmer in okoliščin, v katerih živi, in smo povdarjali vedno važnost velike razlike med staro Avstrijo in našo novo državo zlasti za naše javno življenje.

Povedali smo, da je v Avstriji odločevala *katoliška* vladarska rodbina, da je bilo merodajno *katoliško* plemstvo in *katoliška* visoka duhovščina in ogromna *katoliška* večina prebivalstva. Proti tem močnim silam se je začel dvigati počasi *odpor*, in sicer odpor onih, ki ali sami niso bili katoliki (židje itd.), ali pa odpor onih, ki niso bili zadovoljni s premočnim vplivom duhovščine. Tako je prišlo čisto po naravni poti razvoja do tega, da se je v stari Avstriji razvilo povsod, in seveda

tudi pri nas, znano »liberalstvo« in »klerikalstvo«. Kdor razume, kar smo napisali, razume tudi, da v tedanjih okolnostih drugega sploh ni moglo nastati.

Po razpadu Avstrije pa smo prišli v *čisto nove razmere*. Danes ni več *katoliške* vladarske hiše; ni več mogočnega *katoliškega* plemstva; ni več ogromne *katoliške* večine prebivalstva. Namesto premoči ene verske skupine imajo vse priznane verske skupine z zakonom zajamčeno enakopravnost in svojo zajamčeno notranjo svobodo.

To je velikanska razlika med nekdanj in sedaj!

Ta velika razlika zunanjih okolnosti, ta razlika med nekdanj in sedaj, mora po sili in potrebi naravnega zakona uplivati tudi na naše mišljenje. Čisto vseeno je, ali se naše mišljenje prilagodi novim razmeram že danes, ali pa če pride do tega šele čez 50 let — kar mora priti, to pride!

Zgodovina zadnjih 10 let popolnoma potrjuje to, kar ponavljamo danes. Mi smo bili in smo še žive priče, kako se je vsa tista naša »liberalno-klerikalna politika« — bolje rečeno: bedarija — izmaličila in sprevrгла v navadno, da ne rečemo umazano borbo za korita in za materialne koristi. Mi smo pred nekaj tedni napisali in povedali, da se je sukala vsa naša »politika« zadnjega desetletja okoli tega, katera skupina se bo dokopala do te ali one javne blagajne, da bi mogla potem deliti svojim pristašem tiste nesrečne »podpore« in jih s tem naravnost kupovati, dalje se je vse sukalo okoli podeljevanja služb svojim pristašem, in pa okoli delitve štípendij in podpor dijakom — kar seveda tudi močno diši po kupovanju duš (zaradi načina, kako se je dijakom delil ta ubogi kruh). O kakih načelih ni bilo niti govora več, vsa načela so namreč padla v vodo, v vodo pa so padla, ker so bila stara, ker so izvirala iz starih razmer, in zato nihče ni vedel, kaj naj s tisto staro avstrijsko robo počne v novi dobi, v naši novi državi.

Bridka *resnica* je, kar smo povedali, ampak povedati je treba enkrat

resnico javno, četudi bodo naše besede tega ali onega spekle.

Nam pa, ki smo staro, iz *avstrijskih razmer* (glej zgoraj) izvirajočo miselnost že zdavnaj *zavrgli*, ker smo že zdavnaj spoznali, da za našo novo državo tista stara navlaka ni več primerna, je bila postavljena težka naloga, da iščemo za Slovence najbolj primerno *ново* miselnost, ki odgovarja in ustreza našemu novemu stanju. O tej stvari je napisal naš list stotine člankov, in če bi bili ti članki zbrani v celoto, bi ljudje šele videli, *kakšnega ogromnega dela in koliko prečutih noči je bilo treba, predno je pred nami zrastle mogočna in trdna stavba naše nove kmečke miselnosti!*

Mišljenje človeka ni odvisno le od zunanjih razmer in okoliščin, v katerih živi, ampak tudi od notranjih doživljajev in vtisov, katere sprejema. Cela naša generacija pa živi danes pod vtisom dveh ogromnih dejstev, katere je doživela: to je bila svetovna vojna in pa ustanovitev samostojne narodne države. Če kje, potem se je v teku svetovne vojne jasno dokazalo, da je kmet glavni steber države, kateri je nosil tudi vsa vojna bremena, tako na fronti, kakor doma s pridelovanjem potrebne prehrane. Takrat so se morale vsakemu opazovalcu odpreti oči, da je spoznal, da kmet ni samo stan v državi, kakor so drugi stanovi, ampak pravo jedro naroda, od katerega izhaja zdravje, moč, razvoj in blagostanje. Iz tega izhaja, da tudi če bi naša država ne bila po svoji ogromni večini agrarna, bi se moralo dati kmetu tisto stališče in tisti vpliv, kateri mu po važnosti njegovih narodnih funkcij pripada. Iz ustanovitve samostojne narodne države pa je morala naša generacija spoznati, da je konec tistemu suženjskemu duhu, katerega je v nas vzgajala Avstrija kot manjvrednemu narodu in da smo danes svobodni državni narod z vsemi pravicami, katere nam gredo. Na podlagi tega spoznanja smo neštetokrat povdarjali, da v našem političnem in gospodarskem delu, katero sicer mora sloneti na priznanih etičnih načelih, priznavamo le najvišjo avtoriteto — *narodno korist*. S tem smo tudi dovolj obeležili naše stališče napram klerikalizmu.

Naša nova, kmetška miselnost temelji na dejstvih in na spoznanjih, preko katerih ne more nihče iti. Ta dejstva so:

1. da smo Slovenci;

2. da smo zato, ker smo dobri in pošteni Slovenci, tudi dobri Jugoslovani in jugoslovanski državljani in

3. da je ogromna večina Slovencev, Hrvatov in Srbov kmečka.

Kdor ta dejstva spoznava in priznava, mora tudi z njimi računati. — Zato pa smo prepričani, da bodo vsi,

ki danes zahtevajo »novo miselnost«, znali tudi to, da je »nova miselnost« že tukaj in da je zgrajena na tako solidnih temeljih, da je nobena sila ne more zrušiti. V kmečki državi, kakor je naša, ne more po sili razmer in po sili naravnega razvoja prevladovati nobena druga miselnost, kakor kmečka, kajti ta miselnost je res nacionalna, je socialna, je v najvišji meri državotvorna in versko strpna. Več pa nobena država in noben narod ne potrebuje.

Anton Grebenc:

Zastarele zakonske določbe, ki postružejo kmetijsko krizo.

Treba je priznati, da si naša sedanja vlada resno prizadeva, agrarno krizo rešiti ali vsaj omiliti. V to svrhu je izdala že več zakonov, ki imajo namen povečati ali izboljšati produkcijo, organizirati prodajo produktov in poceniti kmetijski kredit (vsaj za južne pokrajine).

S temi ukrepi se bo doseglo brez dvoma vsaj toliko, da se kmetijska kriza ne bo še bolj zaostila; dočim ni popolnoma sigurno, če se bo tudi resnično omilila ali celo odpravila. Če se hoče namreč omenjene zakone uvesti v poljedelsko prakso, je treba poljedelcem na ta ali oni način povečati obratno glavnicu in ni povsem sigurno, če bo izkupiček za večje ali boljše pridelke kompenziral večje proizvodne stroške, v katerem slučaju bi ti zakoni koristili industriji in trgovini, ker bi se povečal konzum poljedelskih strojev, boljšega orodja, umetnih gnojil, sredstev za zatiranje škodljivcev itd.

Potrebno bi bilo torej skrbeti tudi zato, da se stroški proizvodnje, posebno na malih kmetijah in v pasivnih krajih znižajo, najmanj pa in za vsako ceno gledati, da ne bi prekoračili sedanje višine. Deloma bi se dalo to doseči brez izprememb v zakonodaji čisto upravnim potom; n. pr. z ukinitvijo uvoznih carin na umetna gnojila, galico, kmetijske stroje in pogonska sredstva zanje, poljedelsko orodje, nekatere polfabrikate, posebno železo v palicah, manufakturo itd., dalje s primerno reformo železniških tarif, tudi z znižanjem vseh vrst trošarin bi se dalo nekaj doseči.

O vsem tem pa se je že precej razpravljalo in ni moj namen, podrobneje baviti se s tem, ker je malo upanja, da bi se te mere v doglednem času v praksi izvedle, že zato, ker bi bili s tem prizadeti fiskalni interesi.

V mislih pa imam ukrepe, ki bi v precejšnji meri varovale kmetov žep, ne da bi to škodovalo državni blagajni ali splošnosti.

Velik del svoje imovine ima kmet, posebno pa mali kmet, investirane v svoji živini, v gospodarskih poslopih in gospodarskem inventarju.

Da pa kmetu kapital, ki ga ima vložene v živini, ostane ohranjen in mu donša vsaj skromne koristi, je potrebno, da jo obvaruje boleznimi, oziroma da jo v slučaju obolenja lahko z malimi stroški, ali celo brez denarnih stroškov ozdravi. Vsakemu kmetu je znano, da je to največkrat mogoče le tedaj, če se poslužuje dobrih in cenih domačih živinozdravnikov, kakršnih sicer ni mnogo, vendar pa toliko, da so vsakomur dostopni.

Živinozdravniški pomočniki.

Imamo pa zakon, ki zabranjuje domačim živinozdravnikom izvrševanje njihovega posla pod strogimi kaznimi. Sicer se ta zakon večinoma ne izvaja zelo strogo, ker uvidni uradni živinozdravniki kolikor toliko tolerirajo te njihove »konkurente« in zasledujejo le resnično nevedne mazače, kar je tudi prav in v redu. Prigode pa se slučajno, da morajo občutiti vso težo omenjenega zakona tudi možje, ki so svojo sposobnost že neštokrat dokazali in so svojim sosedom in dostikrat precej obširnimi okolišem pravi dobrotniki. Tako je bil n. pr. nekje na Dolenjskem vsled ovadbe sreskega vet. referenta ponovno z občutno globo kaznovan sloveč in ugleden domači živinozdravnik, o kateremga zmožnostih tudi dotični strogi gosp. veterinar ne more dvomiti, kajti mora mu biti še v spominu, da je preganjan mož rešil žival, nad katero je on sam obupal. Razumljivo je seveda, da se je že večkrat kaznovani mož naveličal plačevati vedno občutnejše globe in prenehal z zdravljenjem živine, zlasti, ker mu je pretela tudi še zaporna kazen. Okoličani so sedaj takorekoč brez živinozdravnika, kajti čeprav se ta ali oni premožnejši posestnik ne bi zbal stroškov za diplomiranega živinozdravnika in bi mu tudi zaupal, je vendarle zelo lahko mogoče, da ga ne bo pravočasno dobil, ker mora biti uradni živinozdravnik na vsakem sejmu, mora kontrolirati živino pri nakladanju na železnico in ima seveda tudi svoje redne posle v pisarni. Za siromašne kmete in bajtarje pa uradni ali drugi diplomirani živinozdravniki sploh ne pridejo v poštev, ker zastoj ne more delati pri najboljši volji, zlasti v oddaljenejših krajih ne, plačila pa, četudi razmeroma skromnega, ti ljudje ne zmorejo. Kaj naj torej počnejo? Sklenili so sicer, odposlati deputacijo na merodajna mesta, ki naj bi izposlovala koznovanemu spregled kazni in dovoljenje za nadaljno delovanje. Po mojem mnenju pa bi bila taka akcija pogrešana, ker sam spregled kazni, tudi če bi se dosegel, kar pa ni zelo verjetno, v stvari ne bi nič pomagal, a omenjeno dovoljenje se nikakor ne bi moglo izdati, ker mora veljati zakon za vse brez izjeme. Če bi se pa tudi tako izjemno in protizakonito dovoljenje dobilo, bi to koristilo samo dotični okolici, v splošnem pa bi utegnulo mnogo škodovati. Prav gotovo je namreč, da bi nebroj nevednih, a tembolj brezvestnih mazačev in šarlatanov zahtevalo zase enak privilegij in to, vsaj navidezno po vsej pravici.

Bilo bi torej potrebno, mazačem njih škodljiv posel brezpogojno prepričati, zmož-

nim in vestnim domačim živinozdravnikom pa omogočiti delovanje na zakoniti podlagi. To bi se dalo izvesti tako, kakor je to svoječasn timeraval deželni odbor bivše vojvodine Kranjske, namreč z upeljavo tečajev za živinozdravniške pomočnike. Po mojem mnenju namreč ni prav nič potrebno, da človek dovrši gimnazijo, predno se prične učiti anatomije in preprostega živinozdravstva. Tega mnenja so očitvidno tudi tisti živinozdravniki, ki pišejo knjige o domačem živinozdravništvu in prvi pomoči pri obolenju domačih živali; to mnenje potrjuje tudi dejstvo, da se na nižjih in srednjih kmetijskih šolah poučuje tudi živinozdravstvo v večji ali manjši meri.

To tudi v gmotnem oziru nikakor ne bi škodovalo diplomiranim živinozdravnikom, kajti kdor pozna kmetško konzervativno miselnost, mi bo gotovo pritrtil, če pravim, da kdor doslej v slučaju potrebe ni šel k uradnemu živinozdravniku, tudi pozneje ne bode tega storil, čeprav domači živinozdravniki ne bodo mogli delovati.

Tukaj čaka našo vlado zelo hvaležna naloga, katere pravilna rešitev ne bi stala niti mnogo pripravljalnega dela, niti velikih denarnih sredstev, bila bi pa velike važnosti za blagostanje zlasti malih posestnikov, ti pa tvorijo pri nas veliko večino podeželskega ljudstva.

Obrtni zakon in kmetje.

Druga, ne dosti manj občutna hiba se nahaja v dosedanem obrtnem zakonu in menda tudi v načrtu novega. Mislim na podeželske rokodelce, zlasti tesarje, zidarje in kolarje, pa tudi, vsaj do neke mere, mizarje, kovače in kleparje. Ti reveži od svojih premajhnih zemljišč ne morejo živeti, svoje obrti pa ne smejo na svojo roko izvrševati, ker nimajo zadevnega dovoljenja; tega pa ne morejo dobiti, ker ne morejo doprinesiti predpisanega dokaza usposobljenosti. Stavbe, čeprav stoje nekatere že stoletja, in druga dela, ki so jih izvršili, namreč niso zadosten dokaz, treba je predvsem raznih spričeval, pisanih dokazov prakse itd. Ne zadočuje, če človek nekaj zna, dokazati mora predvsem, da se je tudi učil, kar zna.

Če pa gospodar poveri izvršitev dela kakemu oblastno priznanemu mojstru, ki so po deželi precej redki, zlasti v nekaterih strokah, izvrše delo v mnogih slučajih ravno oni »nesposobni šušmarji« kot pomožni delavci in ad hoc (za ta slučaj) najeti pomočniki onih mojstrov. Efekt (učinek) obrtnega zakona v številnih takih primerih je torej le ta, da kmet več plača, delavec pa pač manj zasluži.

Z novim obrtnim zakonom bi se dalo to povoljno urediti, ker za dela, ki jih izvršujejo omenjeni rokodelci, ni potrebno kako temeljitejše strokovno znanje, temveč v glavnem le neka manuelna (ročna) spretnost.

Kmetu bi bilo s tem precej pomagano. Prvič bi si s pomočjo teh delavcev cenejše stavil gospodarska poslopja in napravil gospodarski inventar (potrebščine), kar je pa zlasti važno, če se pomisli, da vse to ne nosi nobene direktne koristi, dasi je neobhodno potrebno, pač pa povzroča stalne izdatke za vzdrževanje in popravila, in da stoji vrednost poslopij in inventarja na malih kmetijah v zelo ugodnem razmerju z vrednostjo zemljišča, kar seveda slabo vpliva na njih rentabilnost (donosnost). — Drugič je treba včasih, zlasti ob času glavnih del, marsikako popravilo hitro, takorekoč takoj izvršiti, kar je s pomočjo redkih in torej povprečno preoddaljenih koncesijoniranih mojstrov nemogoče, ali vsaj, z ozirom na večjo izgubo časa, neracionalno.

ZVEČER za namakanje

Schichtova
Ženska hvala
Prašek za pranje

ZJUTRAJ za izkuhavanje

Schichtova
terpentinovo milo

pa je pranje gotovo!

Socijalna stran tega vprašanja.

Pa tudi socijalna stran tega vprašanja je važna. Menda so brez izjeme vsi podeželski obrtniki bajtarji, katerim tvori njihova obrt dobrodošel in mnogokrat edino mogoč postranski zaslužek, ki jim omogoči skromno eksistenco v naših krajih. Če se jim ta zaslužek odvzame, bodo v kratkem času gospodarsko propadli; starejši bodo svoji občini v breme in nadlego, mlajši pa se bodo izselili, ali pa povečali število brezposelnih.

Končno bi rad izrazil še prepričanje, katerega bi bil pravzaprav bolje omenil že uvodoma, prepričanje namreč, da predstojeci članek ne more biti v nasprotju z zakonom o zaščiti države, ker nikakor ni namen pisca, «ustvarjati med ljudstvom razpoloženje za spremembo obstoječega reda v državi», temveč je njegov namen edinole že obstoječe mnenje ljudstvo v omenjenih zadevah konstatirati (ugotoviti) in merodajne faktorje na to opozoriti.

Ako se zaslužni človekova osebnost...!

Sicer je človek bitje, katero je vzvišeno nad vsem drugim stvarstvom — vendar pa baš radi tega ponižano pod najnižko možno žival. Kakor ni visoke gore brez nizke doline, tako tudi ni človekovih vrlin brez slabosti.

Kako znamo v svoj voz vpregati mater naravo, se radi bahamo — kako pa nas potem ona vozi, tega v svoji prešernosti niti ne opazimo. Pivec sicer opeva »zlato kapljico«, češ da ga greje in krepi, ne graja pa njenega učinka, ko ga ta njegova pridobitev vrže v cesni jarek. Tudi kokečna gospica s ponosom dan na dan kaže svoje »moderne« čevlečke (saj jih je sicer pošteno pridobila), vendar pa drago plača »zmanjšano« obliko stopala in povečano višino postave; ta umotvor jo ne samo prekomerno utruja, ampak ji tudi pušča nezapravljivo dedščino — skažene in bolne noge. Takih primerov pa je v našem vsakdanjem življenju brez števila.

Vsak tak in sličen primer nam dokazuje, da čim bolj hoče človek s svojim razumom naravo osvojiti — tembolj ga zato ona zaslužni in kaznuje. Zato (ako ni ona že zaslužnija tudi našega razuma) moramo ugotoviti, da: čim bliže k naravi — bliže resnici!

Le naravno sladka kapljica nam (ako si še nismo pokvarili zdravega okusa) more krepčati telo in dušo in edino naravno lepo obučeno nas je v stanu z užitek dvigniti po strmi poti na najvišji hrib, vsled česar bomo gledali s take višave na dolinska močvirja, da si jih bomo le komaj mogli misliti, a uživali bomo tako neodvisnost, da se bomo smatrali kralje vrhov.

Upravičeno smemo trditi, da smo v tem pogledu še na najnaravnejši stopnji podeželani, torej velika večina, in edino to je pogoj, na katerem sloni obstoj človeštva. Ker mi zato bolj objektivno gledamo in čutimo (saj imamo še najbolj nedotaknjen vid in instinkt), imamo vzrok, da tudi povemo svoje tozadevno mnenje. Saj smo še v najožjem kontaktu z naravo; oni ki so jo v zmožnem naziranju zapustili in se ji odtujili, iščejo resnice tam kjer je ni, torej so tako otopeli za bistvenost, da jim njihov kompas lastne orientacije le prerad mesto pomočnika — služi za zapeljivca!

Poglejmo n. pr. našo novodobno umetnost. Ali je v kakem skladu z naravo? Ne, ali zelo malo! To pa zlasti zato, ker se čimbolj razvija v smer, ki je naravi protivna.

Tako se na polju umetnosti n. pr. slikar trudi, da čim najbolj mogoče spači resnico, a to zato — ker bi z odgovarjajočim odtisom dejanstva pri zaslepljeni in odločujoči publikli na celi črti propadel.

Nič razveseljivejša slika se nam ne nudi, ako pogledamo našega sportnika. Saj

Vzgoja kmečke mladine.

(Nadaljevanje.)

Kakovost je izraz notranjosti, je stvar srca in odgovornosti. To ponovno poudarjamo, ker s tem hočemo povedati, da je treba udejstvovanja med kmečkim ljudstvom usmeriti v pravec notranje preureditve in razporeditve. Kmečki »jaz« je danes siromašen, ker ga ne sestavljajo vzori in nazori prave in času primerne kulturne vsebine.

Če naj izobražen svet le nekaj stori za notranjost kmeta, naj ne pozabi te resnice.

In kakor mi, tako občuti tudi kmet: že sama zavest samopomoči, zunanja in notranja zaslonba dvigajo in jačijo. Pomagati si mora končno kmet sam, to se razume. Ravno tako doživi in doseže sam svojo notranjo utrditev velikem in celoti. Dajmo mu možnost, da vstane in se razgleda, dalje pojde sam. Pojde sam in sicer bolj sigurno kot kdo drugi.

Zadružništvo veže in opaja poedince v celoto, kar je največje jamstvo za bodočnost. Zadruga vzravna pogubne razlike. Z vzajemno strokovno pomočjo je omogočeno poedincu, okoristiti se kmetijske vede in tehnike in doseči primerno mero vzgoje. Zdrave individualne sile (sile poedincev) se združijo v socijalne smotre in poedinci se neopazeno strokovno in splošno kulturno razvijajo, duševno obzorje se širi in misel se vzpne višje ter se pogloblja. Uničujoča tekma izgubi na strasti in se podredi vzajemni pomoči. — Vzajemna pomoč pa jači moralna čustva.

Kapitalizem je že s svojim rojstvom ustvaril pogoje za odpor proti njemu. Izkoriščani — in med te spada v polni meri tudi kmet — izražajo najprej nezadovoljstvo, nato prehajajo v dejanja. Danes so za to danj pogoji v obilni meri in kmečko, kakor tudi drugo delovno ljudstvo je že tako bolno na socijalnih krivicah, da ga ne ozdravi niti jurist, niti zdravnik, niti uradnik. Kmet se sezdravi sam, le možnost za to mu moramo dati. Korak za korakom bo spodmikal tla najhujšemu sovražniku.

Zaman bi bile naše sanje o »solnčni« preteklosti, o nekdanji kmečki idili. Življenje se večno preliva v nove oblike in barve.

A novo lice ne spremeni njegovega bistva — boj življenja za obstanek je bistveno pač vedno isti —, in idila gre vzporedno z našimi zunanjimi in notranjimi potrebami. Kolikor več damo vsakokratni sodobnosti, toliko bolj se bodo potomci na njej oslajali, toliko bolj bodo na njej živeli in na novo ustvarjali. Če pa naj življenje ima svojo resnično vsebino z neko absolutno vrednostjo, jo mora ustvarjati in uživati cel mož.

Videli smo, da taki danes nismo in kdo nas razdvaja. Nazaj ne smemo, naprej pa ne vemo. In vendar moremo in moramo.

Iz te bežne in zgoščene razprave je že iz ugotovitve dejanskega stanja razvidno, kaj in kako nam je delovati za gmotno in duhovno življenje našega kmečkega in ostalega delovnega naroda.

Največja resnica, da so naši najkrepkejši sokovi iz plodov preprostega dela, bodi naše najvišje načelo.

Da posnamemo:

Vzgoja kmečkega ljudstva obsegaj:

Izobrazbo njegove duševnosti v kolektivno smer.

Ustvarja naj moralno jakega človeka, ki z razumnim delom, slonečim na modernih vedah, kreše in utrija korak za korakom tla sebi in posredno tudi ostalim socijalnim skupinam; ki sproščen, samozavesten in podjeten stopa jasnim ciljem nasproti.

To ni naloga in dolžnost le enega stanu, le ene organizacije, le ene ustanove. Vsi smo dolžni delovati v to smer, če nam je res za zravnanje različnih razpok, ki se še večajo ravno radi neravnovesja v socialnem življenju. In to neravnovesje izvira iz zaostalosti najpomembnejše socialne plasti — kmečkega ljudstva.

Zravnavajmo!

KUHINJSKO POSODO

po najnižjih cenah in v največji izbi, kot emajlirana, aluminijasta itd. nudi tvrdka z železino

STANKO FLORJANČIČ, LJUBLJANA
Sv. Petra cesta štev. 35.

se sicer v potu svojega obraza trudi, da revež dobi ono, kar mu manjka (ako ne njemu, pa njegovemu bližnjemu), a mesto za kruh, zagradi za — prah...

S tem pa še ni rečeno, da umetnikov, športnikov itd. ne rabimo. Da, rabimo jih in sicer tako rabimo, kakor le malokaj. To pa vse dolejš, dokler nas ne bo milijardno število zaslužilo tega imena, to je: da bomo postali vsi športniki, umetniki itd.

Kaj bi torej sušljali in sami pri sebi ob-

sojali, povejmo na ves glas, da le plemenito more biti tudi v celoti in splošno koristno. Prizadevanje, da bo oni imel vse udobnosti ostalega življenja, ki od zore do mraka potom duševnega in telesnega napa ustvarja dobrine in ne nekdo, ki ne zna ali noče prav izrabiti svoje razpoložljive sile in prostega časa — je umetnost, če hočemo tudi šport, vse drugo pa je proizvod pokvarjenega okusa in zrahljane plemenitosti.

Tine.

KMETSKE PRAZNIK

na zgodovinskem Krškem polju v nedeljo, dne 20. julija 1930.

Program praznika:

1. Od 10. do 12. ure dopoldne zbiranje narodnih noš, konjenikov in okrašenih voz pred cerkvijo v Krškem.
2. Ob pol 1. uri popoldne sprevod s konjeniki v narodnih nošah in okrašenimi vozovi z godbo na čelu na Krško polje.
3. Veliko kmetsko zborovanje, na katerem govore minister g. dr. Iv. Shwegel, dr. Novak, Anton Grebenc, dr. Rosina in zastopniki hrvatskih kmetov.
4. Ob 3. uri pričetek konjske dirke.
5. Ob 4. uri oziroma po končani konjski dirki, prične kolesarska dirka.

Spored dirke:

I. dirka: za tri- in štiriletne konje. Daljava 1800 m. Vozovi na štirih kolesih 40 m popusta. — Konji, ki so dobili darila, 30 m doklade.

II. dirka: za konje od 5 let in starejše. Daljava 2700 m. Vozovi na štirih kolesih 40 m popusta. — Konji, ki so dobili darila, za vsako darilo 30 m doklade.

III. dirka: enovprežna za mrzlokrvne konje. Daljava 1800 m. Vozovi na štirih kolesih.

IV. dirka: enovprežna za ameriške dirkače. Daljava 2700 m. Doklade in popuste določi razsodišče po rekordu in pri dirkanju.

V. dirka: dvovprežna dirka. Daljava 2700 m. Doklade in popusti, kakor pod točko 2. Dirka za konje od 5 let in starejše.

VI. dirka: jahalna dirka. Daljava 2700 m brez zaprek in brez izjednačenja teže.

Uprava dirke:

Vodstvo: Franc Zupančič, predsednik konj. društva Rakovnik; Josip Turk, podpredsednik konj. društva Ljubljana.

Končniki: Fran Stupica, trgovec, Ljubljana; Franc Znidaršič, posestnik, Leskovec; Vinko Bon, veletrgovec, Krško, inž. Fr. Zupančič, Ljubljana.

Starter: Anton Gliha, posestnik, Krško.

Progovniki: Franc Vodopivec, župan, Krško;

Maks Vele, posestnik in trgovec, Št. Jernej; Josip Brule, posestnik in trgovec, Št. Jernej; Fero Rupret, trgovec, Krško.

Časovniki: Jože Stritar, posestnik, Sv. Križ; Alojzij Kurent, dekan, Leskovec; Janko Malenšek, ravnatelj Kmetijske posojilnice, Ljubljana; Janko Vizjak, živinozdravnik, Brežice; Varl, živinozdravnik, Krško.

Kolesarska dirka:

Kolesarska dirka se vrši na dan kmetskega praznika, dne 20. t. m. ob 4. uri popoldne po končani konjski dirki na dirkališču v Zadovinku.

Spored dirke:

1. točka za prvovrstne kolesarje, daljava 2.700 m.
2. točka za srednje kolesarje, daljava 1.800 m.
3. točka za ostale kolesarje, daljava 900 m.
4. točka »Polževa dirka«.

Posebna določila:

1. Dirka se vrši za srez Krško in Brežice.
2. Prijave je poslati najkasneje do 19. t. m. do 12. ure g. Pavel Obidu, urarju v Krškem. Prijavnina Din 10.—.
3. Nagrade določi vodstvo dirke.
4. Za eventualne nesreče na dirkalnem prostoru odbor ne odgovarja.
5. S prijavo se vsakdo podvrže vsakemu izreku vodstva dirke.

Po končani dirki se vrši

Velika kmetska veselica

s plesom, petjem in prosto zabavo. Vstopnina na veselični prostor in obe dirki: stojišče Din 5.—, sedež Din 10.—. Na dirkališču bo vozil avtobus po Din 5.— za osebo.

Kmečki praznik na Krškem polju.

Prireditve, ki jo slavi Slovenski kmečki narod že nekaj let na staroslavnem Krškem polju, je postala že tradicionalna, zgodovin-

ska in je že globoko pognala svoje korenine ne samo v sreih samih kmetov, ampak vseh pravih in resničnih prijateljev kmečkega ljudstva sploh, kajti ta dan vzbuja v vsakem zavednem slovenskem kmetu lep in svetel spomin na one junake, ki so pred skoro 400 leti

visoko dvignili prapor kmečke zavesti in kmečke svobode, obenem pa ponavlja sleherni slovenski kmet svoj trdni sklep, da bo tudi on ostal zvest visoki ideji, za katero so prelili njegovi junaški predniki toliko krvi.

Kmečka ideja in kmečka miselnost, to so tisti močni vrelci, iz katerih se je rodil tudi naš kmečki praznik. To je dan, ko se mora vse kar je res kmečkega, spomniti in zavedati, da smo kmetje v prvi vrsti kmetje, drugič pa, da nikdar ne bomo dosegli svojih pravic in izboljšanja svojega položaja, če ne bomo složni. Kmet mora s kmetom in za kmeta — ta misel naj preveva 20. julija vse, ki se res čutijo kmete in ki so dobre volje.

Slovenski kmetje so bili dolgo podložni tuji gosposki in težki dnevi so grenili njihovo žalostno usodo. Kmet je svojo žalostno tlačansko usodo prenašal mirno in brez odpora — dokler je mogel. Ko je bil pa pritisk prevelik, se je uprl; ne uprl, da si prilasti tuje pravice, ampak da si pridobi svoje. Boril se je za »staro pravdo«. Dobil pa je ni in priboril si je ni, ker ni bil složen. Kmete, ki so se borili za svojo pravico, je tolkla kmečka kri, tolkli so jih plačani domači najemniki tujih gospodarjev!

Po krvavem porazu kmetov na Krškem polju in v njegovi okolici je spal slovenski kmet zopet stoletja trdno spanje, »dokler mu ni znova zasijalo solnce svobode«. To solnce je ogrevalo in ogrelo celo Evropo, samo slovenski kmet je ostal hladen in mrzel, kar ganiti se ni mogel iz težkih okovov, v katere so ga vkovali njegovi združeni gospodarji. Ka po se je veriga, v katero je bil vklenjen, le nekoliko zrahljala, so se zopet našli »dobri prijatelji« kmečkega ljudstva, ki so kmete z raznimi lažnivimi frazami in mamilnimi gesli na veliko škodo kmečkega naroda razdvojili in razcepili na dva do skrajnosti sovražna si tabora in jih skoraj do krvi shujskali drugoga proti drugemu, samo da so mogli na korist tega prepira dobro živeti sami.

Kmečki praznik na Krškem polju pa je začel ljudem le odpirati oči. Po dolgih stoletjih teme, tuje tlake in domačega razdora so se le našli ljudje, ki so z mogočnim glasom in z neupogljivo voljo zaklicali slovenskim kmetom: dosti je tega, kar je bilo — dosti je prepira in razdora! Namesto prepira in razdora naj zavladava med nami sloga, prava in resnična in iskrena kmečka sloga! Kmet naj sam zagospoduje nad seboj, ker ima sam dovolj prevdarnosti, da odločuje o svojih in v svojih zadevah sam, brez raznih špekulant-skih in demagoških »prijateljev« in svetovalcev. Kmet potrebuje samo večjo izobrazbo, kakor jo je imel doslej, pa ne bo polagoma sploh nobenega svetovalca v svojih zadevah potreboval. Kmet naj postane na svoji zemlji svoj gospodar — to pa more postati le, če bo složen!

Tako so govorili, pisali in učili kmete ljudje, ki so kmetom res dobro hoteli, ker so bili sami kmetje. In ker je ta beseda prihajala iz srca in iz resnične ljubezni do kmeta, zato je našla tudi ravno pot do vseh dobrih poštenih in iskrenih kmečkih sre, odkoder je nobena sila več izruvati ne more.

Kako zdrava in krepka je kmečka misel že med nami, to dokazujejo vsi oni tisoči, ki jih je leto za letom združeval kmečki praznik na Krškem polju, pa tudi oni tisoči, ki so to slavje slavili le v duhu s svojimi tovariši. Upamo, da tudi letošnji naš praznik ne bo zastajal za svojimi predhodniki, ampak da bodo vsi, ki pojdejo tja, in tisti, ki bodo morali ostati doma, dne 20. julija klicali enega duha in enega srca: Naj živi, raste in se razvija naša mogočna kmečka misel!

**Pristopajte k
»Kmetijski Matici«**

**ELIDA
COLD CREAM**

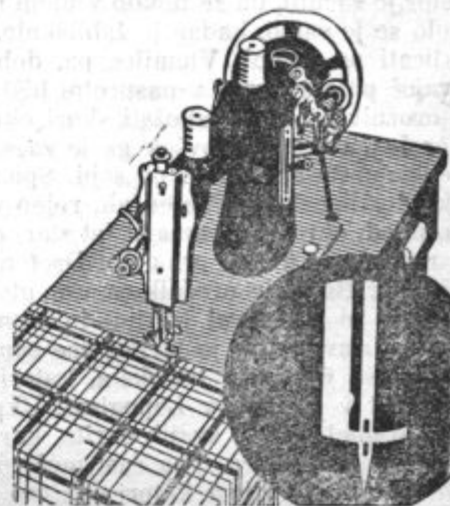
*zdravi in hrani
kožo ponoči*

Dopisi

Slovenjgrдец. Še o kmečkem prazniku. Komaj dober teden dni je od tega, kar so nas opominjali kresovi po sosednjih lepih gričih in streli iz topičev na veliki kmečki praznik, kateri se je vršil dne 6. julija na vrtu in v prostorih gosp. Ivana Kaca v Šmartnem pri Slovenjgradu. Pripravljali odbor pod predsedstvom g. ing. Vinko Vrhnjaka, veleposestnika iz Pameč in z požrtvovalnim tov. Fran Cajnkorn, veletrgovca z vinom, so dali vzpodbudo za to delo in ga organizirali, da se je ta prva prireditev v tem kraju tako lepo izpeljala. Kmečki praznik je priredila tukajšnja kmetijska podružnica. Po sprejemu gostov je krenila povorka s konjeniki in okrašenimi vozovi, kateri je načeloval gosp. Ivan Vrhnjak v narodni noši na konju, na idilični Homec, kjer je pred cerkvijo Matere Božje vršil službo božjo tukajšnji rojak prof. Zivortnik. Po končani službi božji so se pričeli govori in predavanja. Govorili so: gosp. Fran Kafol, tajnik kmet. družbe v Ljubljani, dr. Ig. Rozina in dr. Janže Novak za Zvezo društev kmetijskih fantov in deklet ter drugi govorniki. Po končanem predavanju in govorih se je pa vršila tombola, katera je bila zelo bogata na dobitkih. Največja privlačnost je bila konjska dirka, ki jo je vodil g. Lobej. Pri enovprežni dirki je dobil prvo nagrado Ivan Šuler, drugo

Zorzini Mirko, oba iz Slovenjgradca. Pri dvo-vprežni, težki konji, je dobil prvo nagrado Šotl Ferdo iz Turiške vasi. Jahalna galop-dirka, lahki konji: I. Kuhar France iz Slovenjgradca, II. Vankan Anton iz Dovž. Jahalna galop-dirka, težki konji. I. Hartman, Šmartno, II. Skobir, Razbor. Dirka je v lepem redu potekla ob navzočnosti več tisoč občinstva. Zanimanje kmetovalcev-konjerejcev za dirko je bilo veliko in marsikateri se je odločil, za drugo leto preskrbeti si dobre konje. Lep vtis je napravila tekma koscev, katere se je udeležilo 7 krepkih mladeničev iz tukajšnje okolice. Kosce je vodil na delo g. France Kuhar. Vsak koscec je imel za pokositi 90 m² trave-sena. Prvi je pokosil g. Ivan Krpač, posestnik in organist v Šmartnem z »Junačko koso« v 6 min. 29 sek., drugi Kresnik Martin, (Blodnik, Šmartno) v 6 min. 29 sek. z »Junačko koso«, tretji Konečnik Josip, posestnik v Šmartnem v 6 min. 30 sek. z »Junačko koso«, četrti Lekše Anton, pos. v Šmartnem v 6 min. 32 sek. z »Narodno koso«, peti Slemenik, pos. v Šmartnem v 6 min. 33 sek., peti Škrubej Josip, (Trnjak) v 6 min. 37 sek. Za nagrado je dobil g. Ivan Krpač nov brzoklepalnik, ostali nove kose. Po dovršeni košnji so prinesle med petjem narodne pesmi, v rokah grablje, za malo južno koscem lepa šmarska dekleta črni kruh, klobase in jabolčnik, nato pa pričele trositi pokošeno travico. Dekleta so bila šmarske pevke in iz poštenih kmečkih hiš; kakor: Mici in Hedi Škrubejevi, Pavla Kresnikova (Blodnjakova) in Ančka Pistotnikova - Kerbelova. Lepo je

bilo za pogledati kosce in dekleta v narodnih nošah. Bila je to živa kmetijska slika, katera je bila vsakomur v ponos in veselje! Za tem se je vršila še dražba nekaterih predmetov, na to pa velika kmečka veselica, katero sta spremljali dve godbi na pihala iz Guštanja in tamburaši iz Slovenjgradca. Poleg velike udeležbe kmetijskega ljudstva se je te prireditve udeležilo tudi mnogo inteligence. Razstava raznih kmetijskih strojev je tudi napravila dober vtis; kmetje so jih ogledovali in razmišljali o vsem potrebnem za bodoče intenzivnejše kmetijsko delo. Cela prireditev je potekla v najlepšem redu. Kmečki praznik ostane vsakomur v neizbrisnem spominu, ker

HAID & NEU šivalni stroji
so prvovrsten nemški izdelek.

Prodaja jih tudi na ugodne obroke.

CENTRA
Trgovina šivalnih strojev
Ljubljana
Miklošičeva cesta št. 7/III.
Zastopnike sprejemamo povsod.

Podlistek

Ivan Albreht:

Muzikantovo maščevanje.

(Nadaljevanje.)

Takrat, ko so pred leti bušile na dan govorce, da je Hana njega izbrala za očeta svojemu otroku, je to pač odločno zavrnil in tudi ovrgel, vendar ga je že samo sumničenje natihoma grizlo in trlo. Jezilo ga je, čemu si slaboumna reva izbira vprav njega za pajdaša take sramote. Često so ga mučile strašne sanje: Koder hodi, kamor stopi, je Hana za njim. Kliče ga in vabi in iztega roke proti njemu. On beži in se je otresa, pa pride stric Aleš in ga nagovarja, naj se je ne boji. »Saj je kri naše krvi,« mu prigovarja. »In lepa je tudi. Ali najdeš kje lepšo? Kaj, če je slepa?! Te vsaj ne bo videla, ko se začneš starati!« Tako ga s silo pridruži slepotici, a medtem ko reva medli v slasti, občuti on stud in grozo in se — prebudi.

Dasi so takšne sanje ostavljale v njem vedno nekšno mrko sled, jim vendar ni pripisoval spočetka posebne važnosti. Šele sčasoma, ko je slišal, da je Hanin otrok leto za letom bolj podoben njemu, se je začel bati svojih sanj. Ponavljal in prisegal si je sicer sto in sto krat v mislih, da so vsi ti prividi prazen strah, otresti pa se jih le ni mogel.

Zaradi rajnega strica je celo nameraval vzeti dečka za svojega in bi bil morda to že tudi storil, da ga ni oviral strah pred ljudmi, ki bi bili po takem koraku gotovo vsi prepričani, da je Franc res njegov sin.

Z ženo ga je bilo sram govoriti o tem, sicer se pa ni maral zaupati nobeni živi duši. Tako je redil v sebi strupenega črva — dvom, ki ga je od dne do dne hujše razjedal, dokler se ni končno zgodilo tisto grozno: deček je mrtev visel na drevesu, rastočem na Andrejevem svetu, in Hana je Bogu in ljudem rjula v bolečini, da je Miklav zdaj dobil mrtvega, ker ni maral imeti živega.

Blazno — strašni prizor je Andreja presunil do mozga. Jeza je prekipevala v njem, občutek sramu ga je davil, obenem pa kakor slutnja nekšne krivde, ki se je sicer ne zaveda, a mora vendar zadostiti zanjo. Ker z razumom nikakor ni mogel razvozljati zlo-kobne zagonetke, je začel misliti, da morajo tu delovati nadnaravne sile, ki jim ni mogoče ubežati. Lotevala se ga je potrtost in bolj in bolj je začel razmišljati, da je zaznamovan in izobčen iz človeške družbe. Ta trpka misel ga je tako prevzela, da se je začel bati ljudi, celo lastne družine in nazadnje še samega sebe. Tako je popuščal delo, zane-marjal gospodarstvo ter se je začel nazadnje potikati in skrivati okrog, da bi bil bolj sam in da bi še natančneje premislil, kaj se godi z njim. Včasih je molil po cele noči, časi pa je samo nemo klical Boga na pomoč. Ker se je tako docela zaklenil vase in ni imel nikjer opore ne sveta in ne razvedrila, je bolj in bolj tonil v mrak. Kar je bilo spočetka samo

privid iz sanj in po njem obujena bolestna domneva, to mu je pomenilo sčasoma že resnično doživljeno dejstvo. Tako se je začel pokoriti za svoj nezagrešeni greh. Postil se je kakor najhujši puščavnik in se potikal po skednjih in klonicah kakor zavržen berač. Na teh spokorniških pohodih je slišal marsikaj, kar mladina zaupa zgolj gluhim nočem. Tako se je zgodilo, da je napovedal kakemu dekletu sramoto, ko so jo še vsi smatrali za nedolžno grlico, zadnjič pa je v Tomažinovi klonici izvedel, kako je Tone vnet za Lenko. Planil bi bil rad takoj kvišku, a je bil pre-slab in ni mogel odriniti praproti. Da ga ni potlej odkopala Tomažinka sama, bi bil sploh obležal tamkaj, ko pa je spet zagledal sonce, je sklenil, da mora na vsak način rešiti Tomažinovo hišo nesreče. V dno duše je bil uverjen, da je vse prokletu, kar je karkoli zvezano z njim, zato je tudi spominjal Mar-jeto, naj pazi na Toneta. Poslej je bila sploh njegova edina misel, kako bi preprečil to zvezo med Tonetom in svojo Lenko. Kakor se mu je že mračilo, je bilo le še toliko jas-nine v njem, da je spoznal: mladini govoriti o tem je bob v steno. Iskal je primerne prilike, da bi dopovedal Tomažinki, vendar si ni mogel misliti, kako naj se tega loti. Ko je vprav najbolj vneto razmišljal o tem, ga je zmotila smrt Kosovega Anžeta in njegova čudna izpoved, ki ji ni verjel. Bil je prepričan, da je to Satanovo delo, ki hoče na ta način preprečiti započeto pokoro, kakršno je nameraval Andrej napraviti za ves Miklavov rod. Bolj ko ga je žena skušala uveriti o resničnosti Anžetove izpovedi, bolj je bil prepričan, da je vse to samo zlodjeva past.

Novice

je bila res to prava kmečka proslava, katera bode sčasoma gotovo tako vpeljana, kot na zgod. Krškem polju in na Bledu. Velikega pomena je tudi to, da se ohrani v tem obmejnem kraju med ljudstvom prava narodna, slovenska kmečka zavest, kar se s takimi prireditvami dosega. Kmet se mora v vseh ozirih zavdati svojega stanu, biti nanj ponosen in gledati, da ga izboljša in izpopolnjuje po svojih močeh in pameti edino sam. **Tone Žerjav.**

Kozje. Zadnji čas so se skoro vsako noč ponavljali vlomi v hiše, gostilne in kleti. V noči od prvega na drugega je tukajšnjega gostilničarja zbudilo treskanje in grmenje nevihte, zaslišal je pa tudi škripanje vrat v gostilniških prostorih. Prišedši v gostilniški prostor je začutil, da se nekdo v njem nahaja. Videlo se je samo, kadar je zabliskalo. Začel je klicati na pomoč. Vlomilec pa, dobro poznavajoč položaj, kajti v nasprotni hiši stanuje orožniki, je hotel zbežati skozi okno, odkoder je vlomil. Leskovšek ga je zagrabil za noge, nato sta se metala po sobi. Spoznal je, da je vlomilec Franc Valenčak, rojen v Lastniču, mlad, okrog sedemnajst let star, odslovljen raznašalec kruha pri peku Drogeniku na Piljstanju. Hotel je orožnikom vse utajiti, le polagoma je priznaval tatvine in vlome. Od kraja je izjavljal, da je izvršil vse sam, nato pa izdal še Gregorja Božičeka, kateri je bil enkrat v zaporih v Lepoglavi. Ukradene stvari je imel na več krajih skrite, kar je sedaj znosil na sodišče. Vsa čast moštvu orožniške stanice v Kozjem, kateri so z vso vnetostjo opravljali težak posel, razjasniti, kolikor mogoče zapleten položaj in spraviti na varno delamržne ljudi, pred katerimi bi ne bil nihče več varen.

Konjice. Kamnoseška družba Petrovsky in Herbst je otvorila kamnolom v Loški gori pri Zrečah, kjer namerava v širšem obsegu eksploatirati marmor. Razveseljivo dejstvo je, da se tudi v Dravinjski dolini začne razširjati industrija, kjer je doslej bilo jako hudo za zaslužek. — Sokolsko društvo Konjice je priredilo dne 13. julija 1930. popoldne ob 16. uri na dvorišču Narodnega doma letni javni telovadni nastop. Društvo, ki se je moralo vsa leta boriti z raznimi težkočami, je dobilo z ustanovitvijo Sokola kraljevine Jugoslavije zadoščenje za svoje delovanje. Tudi širši sloji naroda začnajo uvidevati pomen Sokolstva in pristopajo v sokolske vrste. — Konjice so slovele vedno kot letovišče z ozirom na krasno lego in očarljivo okolico. Slovela je Dravinja kot kopališče. Žalibog pa moramo konstatirati malomarnost raznih ljudi, ki onečiščajo Dravinjo z žagovino, tako da je kopanje popolnoma nemogoče. Opozorjamo na to merodajne oblasti, da se onesnaženje prepreči. — Hišni posestnik Hasenbichel je preuredil stanovanjske prostore na ulico v trgovske lokale, tako da se je število istih zopet povečalo. Pozdraviti moramo vsak napredek v tem pogledu. — Višji pisarniški oficijal g. Ferenc Josip je stopil v pokoj, njegova hčerka gđ. Ljuba Ferenc pa je napravila pri višjem deželnem sodišču v Ljubljani zemljknižni izpit.

SEJMI.

- 20. julija: Osilnica, Koprivnik, Ormož, Vitanje, Loka pri Žusmu.
- 22. julija: Hinje, Jesenice-Dol, Sodražica, Sv. Magdalena, Sv. Mohor, Sv. Urban pri Slivnici.
- 23. julija: Banja Loka.
- 24. julija: Semič.
- 25. julija: Kočevje, Vrhnika, Vel. Loka, Bistrica, Kozje, Lipnica, Sv. Urban pri Pt., Žalec, Dobrovnik.
- 26. julija: Leskovec, Višnja gora, Domžale, Radovljica, Bitnje, Cerknica, Fram, Sv. Križ pri Ljutomeru, Tinsko, Teharje.

Dva nova sodna zakona. Nj. Vel. kralj je podpisal novi zakon o eksekuciji in zakon o uveljavljanju civilnosodnega postopka.

Jugoslovanska sokolska vrsta na mednarodnih tekmah. Letos se je vršila od 12. do 15. t. m. deseta mednarodna tekma telovadcev v Luksemburgu, katere se je udeležila tudi vzorna vrsta najboljših telovadcev Sokola kraljevine Jugoslavije. Člani te vrste so razen enega Hrvata vsi Slovenci. Vzorna mednarodna tekmovalna vrsta šteje 8 mož in ji načeluje savezni načelnik dr. Viktor Murnik. Med tekmovalci sta dva, ki sta si že v prejšnjih mednarodnih tekmah priborila naslove mednarodnih prvakov, to sta Leo Stukelj in Peter Šumi. Pri večini mednarodnih telovadnih tekmah je zasedla prvo mesto čehoslovaška sokolska vrsta, Slovenci smo si pa pri vsakem nastopu priborili drugo, tretje in četrto mesto med vsemi tekmujočimi narodi.

Odkritje Cankarjevega spomenika na Vrhniku. Odbor za Cankarjev spomenik na Vrhniku javlja, da bo na izrecno željo ameriških Slovencev odkritje spomenika 10. avgusta t. l. Natančnejši program bo objavljen v časopisih in na lepakih. Prosimo vsa okoliška društva, da se glede prireditve na to ozirajo.

Izpremembe občinske uprave v Senovem pri Rajhenburgu. Kr. banska uprava je razrešila celoten občinski odbor obč. Senovo pri Rajhenburgu z županom Jož. Škobernetom na čelu, ki se nahaja že dva meseca v preiskovalnem zaporu v Celju. Za novega župana je imenovan Alojzij Mirt iz Senovega, za podžupana pa Alfonz Kodelja.

Novo lokomotive. Na račun reparacijskih dobav (vojne odškodnine) je prejela te dni naša država iz Nemčije za l. 1930 šestdeset velikih modernih normalnotirnih in pa 15 ozkotirnih lokomotiv ter večje število posebnih vagonov.

Kongres čebelarjev. Z letošnjim velesejmom v Osijeku od 23. do 25. avgusta bo tudi združen letošnji kongres udruženja čebelarjev kraljevine Jugoslavije. To priliko porabi hrvatsko-slavonsko čebelarsko društvo kot najstarejša čebelarska organizacija v državi, da proslavi svojo 50 letnico.

Lažizdravnica na Dol. Golem. Ponikvarjeva žena na Dol. Golem je ležala težko bolna v postelji. Kar potrka na vrata imeniten gospod in se predstavi za zdravnika dr. Švajgerja iz Ljubljane. Ker je zvedel za bolezen Ponikvarjeve žene, je prišel, da ji pomaga. Jože Ponikvar je bil zdravnika vesel, kajti bolezen v hiši je bila muka za vse, ne samo za ženo. »Doktor« je bolnico nekoliko potrkal na prsa, potem pa napravil recept. Za vizito je zahteval 1000 Din, ki mu jih je Ponikvarjev oče pošteno odrajtal. Ko je prišel z receptom v lekarno, so ga debelo gledali, ker ni mogel nihče razbrati čudnih čačk na papirju. Ponikvarju se je to zdelo sumljivo in je zadevo prijavil orožnikom. — Ti so kmalu izsledili »zdravnika« in ga aretirali. Sedaj bodo sodniki preiskali, kaj njemu manjka in mu predpisali zdravilnega ričeta.

V Rušah v Dravski dolini je imenovan novi župan g. Davorin Lesjak, učitelj v poklju in posestnik v Rušah.

Novi gozdni zakon za Jugoslavijo je stopil v veljavo 1. julija t. l. Komisija je tudi izdelala 12 pravilnikov za nedržavne in 9 za državne gozdove. Izdelana je še naredba o pogozdovanju Krasa.

Kardinal Vanutelli umrl. V sredo preteklega tedna je umrl v Rimu kardinal Vanutelli v 95. letu starosti.

Sprejem slušateljev v državno železniško šolo. Za šolsko leto 1930.-31. se v državno prometno železn. šolo v Beogradu sprejme do 100 kandidatov v starosti 18 do 21 let, ki so jugoslovanski državljani ter so dovršili najmanj sedem razredov gimnazije, realke ali realne gimnazije, so pravilno razviti in zdravi ter dobro vidijo in slišijo. Opraviti morajo sprejemni izpit. Šola traja dve leti. Absolventi te šole dosežejo kvalifikacijo uradnika II. kategorije. Prijave za tečaj naj se do 15. avgusta v priporočenem pismu predlože državnemu prometni železniški šoli v Beogradu, Miloša Velikog ulica 100.

Tovariši borci! 10. avgusta prižgemo zopet plamteč kres ljubezni, bratstva in zvestobe na Brezjah. Ni več našega Colariča, upamo pa, da vam predstavimo mesto njega vrednega naslednika, moža neoprečne preteklosti, docela nestranskega, ki bo energično pazil, da ostane naša zveza velika družina neustrašenih borcev za svetle naše domovinske ideale. Trikratni hura naj zadoni takrat iz naših prs domovini in kralju in nazor vsakega posameznika nam bodi svet, v kolikor se strinja s poštenostjo, plemenitostjo in haskom za državo. Tovariši! 10. avgusta naj nihče ne manjka. Glavni odbor Z. S. V.

Doraščajoči mladini nudimo zjutraj čašico naravne »Franz-Joseflove« grenčice, ki doseže radi tega, ker čisti kri, želodec in čreva, pri dečkih in deklicah prav znatne uspehe. V otroških klinikah se uporablja »Franz-Josefova« voda že pri malih največ težko zagaženih bolnikih. »Franz-Josefova« voda se dobiva v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Kongres evropske carinske unije se je vršil v Parizu. Na kongresu so bili mnenja, da naj se ta unija zgradi tako, da bi sosednje si države sklepale carinske unije, te skupine pa zopet med seboj. — Prihodnji kongres (šesti) se bo vršil v Washingtonu od 4. do 8. maja 1931.

V zvezi z osvobodilnim gibanjem Ghandija je v Indiji zaprtih okoli 3300 oseb.

V Buenos Airesu v Argentini se je pripetila strašna nesreča, ki je zahtevala 80 žrtev. Ko je vozil tramvaj preko mostu, ki vodi preko reke Rio Ilnelo, se je most zrušil in s silnim gromom je padlo ogrodje mostu s tramvajem vred v globino.

V noči od petka na soboto pret. tedna je besnela nad Hercegovino strašna nevihta. Med nalivom in besnenjem orkana se je vsula še izredno debela toča. V mnogih krajih je prebivalstvu uničeno vse in mu preti beda in pomanjkanje.

V Sassu pri Bologni v Italiji sta trčila dva električna vlaka. Nesreča je zahtevala 18 mrtvih in 30 ranjenih.

Železniške nesreče v Rusiji. V Herokupu pri Leningradu je skočil s tira osebni vlak, pri čemur je bilo 26 mrtvih in 30 ranjenih. Druga nesreča je bila v Oslu v Srednji Rusiji, tretja pa v bližini Irkutsk v Sibiriji; obe sta tudi zahtevali človeške žrtve.

415letnica smrti Jana Husa na gmadi so praznovali 7. julija na slovesen način po vsej Češki, zlasti v Pragi. Jan Hus je bil reformator in humanist; Čehi ga štejejo med svoje največje može.

Strela je ubila 150 ovac. V okolici Seride v Španiji je strela udarila v neko tesno strnjeno ovčjo čredo in je ubila 150 ovac.

Tatvina draguljev. V znamenitem češkem zdravilišču Karlovih Varah je vlomil v hotelsko sobo, kjer je prebivala bogata Američanka Hymans, drzen vlomilec in pokradel za 3 in pol milijona čeških kron draguljev. Tat je brez sledu izginil.

Kmečki nemiri na Poljskem. Zaradi iztirjevanja davkov so se kmetje začeli upirati. O priliki sejma je prišlo v mestu Praszysznu do krvavih spopadov, tako da je moralo nastopiti vojaštvo z orožjem.

Štirje ameriški Slovenci, med njimi gošpod Josip Marolt z Dvorske vasi, so se oglašili v torek mimogrede v našem uredništvu ter darovali za tiskovni sklad »Kmetškega lista« vsak po 1 dolar, za kar jim izrekamo tem potom našo posebno zahvalo.

Neurje nad Sarajevom. Pretekli teden je divjala nad Sarajevom in okolico strašna nevihta, ki je porušila več hiš, mnogo jih je razkrila in pobila po mesto skoro vse šipe. Vihar je podrl tudi minaret (stolp) 450 let stare turške cerkve (džamije), ki je predstavljala največje zanimivost Sarajeva. Velikansko škodo je vihar napravil tudi na polju. Žita je tako zbil v zemljo, da izgledajo njive kakor preorane. Samo v okolici Sarajeva je porušenih 143 hiš, v mestu pa cenijo škodo na 8 milijonov dinarjev.

Stoletnica železnice. V Parizu so osnovali poseben odbor, ki bo organiziral proslavo stoletnice, odkar je stekla prva železnica. Slavnosti so se pričele na Angleškem, kjer je bila pred sto leti otvorjena prva železniška proga Manchester — Liverpool, dne 6. julija 1830.

Kobilice v Dobrudži. V Dobrudži so se pojavili veliki oblaki kobilic. Rumunska vlada je poslala v ogrožene kraje polk vojaštva, da pomaga prebivalstvu uničevati škodljivce.

Komaj so francoske čete zapustile Porenje, so že narodni socialisti začeli preganjati separatiste, t. j. osebe, ki so bile za osamosvojitve Porenja od Nemčije. Na hiše v Mainzu so bila nalepljena grozilna pisma. Tolpe mladeničev so hodile po ulicah mesta, vdirale v nekatere trgovine in jih demolirale.

Število prebivalcev Newyorka. Te dni je bilo končano ljudsko štetje v Newyorku. Iz podatkov sledi, da ima Newyork 6,958.792 prebivalcev. V desetih letih se je pomnožilo prebivalstvo za 1 milijon 378.744 oseb.

Strela je udarila v letalo. Med nevihto, ki je divjala pretekli teden nad Sarajevom, je letelo iz Mostarja proti Sarajevu vojaško letalo. Vsled nizkih oblakov je moralo leteti komaj 500 m nad zemljo. Nenadoma se je zabliskalo in tresčilo v letalo, ki se je takoj zrušilo na zemljo in popolnoma razbilo. Pilota sta bila le lažje ranjena.

Italijanska mafija pred sodiščem. Pred sodiščem v Palermu se bo pričel te dni proces proti 214 osebam, ki so obtožene nič manj kot 43 roparskih in 28 zavratnih umorov. Vse te čedne družbe pa ni nič motilo, da je bila na »krščanski podlagi« in da so kupovali Materi božji sveče in dajali za maše za srečen izid roparskih podvzetij.

Nevarna otroška stava. V bližini Kadenarja v Južni Srbiji so se otroci igrali s kamenčki. Devetletni Ferdo Nikolić je stavil s svojimi mladimi prijatelji, kdo bo pojedel več kamenčkov. Drugim dečkom ni šla stava nič kaj v slast, Nikolić je pa pogoltnil okrog 100 kamenčkov, debelih kakor koruzno zrno. Nespametnega otroka je pričelo kmalu v želodcu silno boleti. Prepeljali so ga v bolnico ter mu odstranili iz želodca kamenje, toda bilo je prepozno, ker si je že zastrupil kri, vsled česar je kmalu umrl.

Samomor slov. vojaka v Skoplju. V Skoplju se je ustrelil v kavarni »Venecija« podnarodnik 11. art. polka Radoslav Robič. Vzrok samomora je bila baje nesrečna ljubezen podnarodnika do kavarniške natakariče.

Strašna rudniška nesreča. V Venčeslavovem rovu rudniškega revirja v Šleziji se je dogodila strašna nesreča, ki je zahtevala 105 človeških žrtev in 49 ranjenih, ki so jih potegnili iz rovov, a 60 je še vedno zasutih. V rov je pričel vdirati plin, ki je delavce omamila, da niso mogli alarmirati rudarjev, kmalu pa je eksplodiral s tako silo, da so se vsi rovi sesuli. V jami je bilo za časa eksplozije okrog 200 rudarjev. Radi neprestanega uhajanja plinov so bila reševalna dela zelo otežkočena, vendar se je posrečilo, še prvi dan katastrofe potegni-

ti z jame 50 rudarjev. Bili so vsi zastrupljeni in jih je mnogo po nekaj urah umrlo. Ko so odstranili nevarni plin, so reševalna dela nadaljevali. Do sedaj so potegnili iz rovov 105 mrtvih in 49 ranjenih. Tudi ostali so najbrže vsi mrtvi, kar jih še niso dobili. Eksplozijo plinov so baje povzročili električni vrtnalni stroji.

Smrt med ameriškimj Slovenci. V North Hartwicku, newyorški državi, je umrl, 5. junija Frank Stenovec iz Smlednika. Zapustil je ženo, hčerko in sina.

Letalski rekord. Ameriška letalca brata Hunter sta hotela prekositi letalski rekord ki ga je postavil Američan Jackson lansko leto, ki je letel nepretrgoma v zraku 240 ur. Brata Hunter sta se dvignila v zrak z letalom »City of Chicago« in letala nepretrgoma 553 ur in 40 minut, to je celih 23 dni. Med letanjem ju je večkrat zalagal z bencinom, oljem in hrano drug aeroplan. Brata Hunter, ki sta bila preje rudarja, pa nista postavila samonov rekord, temveč postala tudi milijonarja.

Razkrita igralnica v Beogradu. Beograjski policiji se je posrečilo razkriti pretekli teden tajno igralnico, kjer so igrali razni člani »udlednih« beograjskih družin za velikanske vsote denarja. Policija je za igralnico že delj časa vedela, toda nikdar ni mogla zalotiti družbe pri »delu«, ker so imeli igralni prostori tajne izhode ter električne alarmске priprave, tako da so vselej pravočasno pobegnili pred policisti. Pretekli teden so pa tako nepričakovano vdrli policisti v igralnico, da so našli celo družbo zbrano okrog miz. Aretirali so vse igralce in lastnika igralnice.

Šrapnel je eksplodiral. Na sreskem poglavarstvu v Baški Palanki so imeli uradniki že od leta 1918 na mizi za obteževanje aktov neeksploziran šrapnel. Te dni je pa šrapnel nenadoma eksplodiral in nekega uradnika težko ranil. Eksplozija je bila tako močna, da so na oknih uradnega poslopja popokale vse šipe.

Gospodarstvo

Na banovinski vinarski in sadjarski šoli v Mariboru prične novo šolsko leto 15. septembra t. l. Šola je dvoletna. Z njo je v zvezi interaat za gojence. Zavod ima predvsem namen, da izobrazuje kmetške sinove, ki ostanejo po končani kmetijski šoli doma na kmetijskem gospodarstvu. Taki imajo pri sprejemu prednost. Kolkovane, lastnoročno na celo polo pisane prošnje (kolek sedaj 25 Din) za sprejem je poslati ravnateljstvu banovinske vinarske in sadjarske šole v Mariboru do 31. julija t. l. Prošnji se morajo priložiti: 1. krstni list; 2. domovnica; 3. odpustnica, odnosno zadnje šolsko spričevalo; 4. spričevalo o nravnosti pri onih prosilcih, ki ne vstopijo v zavod neposredno iz kake druge šole; 5. izjava staršev, odnosno varuha, s katero se zavežejo plačati stroške šolanja; 6. obvezna izjava staršev ali varuha, ki reflektirajo na banovinsko ali kako drugo stipendijo iz javnih sredstev, da bo njih sin ali varovanec ostal pozneje na domači kmetiji, v nasprotnem slučaju pa povrnejo zavodu sprejete zneske podpore iz javnih sredstev, prav tako, ako učenec samovoljno predčasno ostavi zavod; stipendist, ki nepovoljno napreduje, izgubi stipendijo. Za sprejem je potrebna starost najmanj 16 let ter najmanj z dobrim uspehom dovršena ljudska šola. Sprejemajo se pridni, dovolj nadarjeni, zdravi kmetijski sinovi, ki ostanejo po končani šoli doma. — Sprejme se tudi nekaj eksternistov (izven zavoda stanujočih učencev). O sprejemu v šolo odloča tudi uspeh sprejemnega izpita iz slovenščine (ali srbohrvaščine) in računstva,

katerega so oproščeni samo absolventi vsaj dveh razredov meščanske ali kake nižje srednje šole. Ob vstopu v zavod se mladeniči preiščejo po zdravniku zavoda; ako njih zdravstveno stanje ni dovoljno, se odklonijo. Oskrbnina stane do preklica mesečno 150 Din. Plačuje se vnaprej v dveh enakih polletnih obrokih. Izključenim in samovoljno izstopivšim učencem se vnaprej plačana oskrbnina ne vrne. Pridnim sinovom ubožnih posestnikov se po možnosti dovolijo popolnoma ali pa do polovice prosta mesta v internatu. V tem slučaju je treba podpreti prošnje z uradno (od občinskega in davčnega urada) potrjenim ubožnim spričevalom ali izkazom premoženja z navedbo družinskih in gospodarskih razmer, predpisanih davkov itd. Podrobnejša pojasnila daje ravnateljstvo banovinske vinarske in sadjarske šole v Mariboru. Prošnje za sprejem se rešujejo pismeno.

Sprejemni pogoji za banovinsko kmetijsko šolo v Sv. Juriju ob j. ž. Novo šolsko leto 1930/31 se začne početkom oktobra ter traja polnih 12 mesecev. Sprejme se 34 gojencev in sicer v prvi vrsti le kmečke sinove, za katere se predvideva, da ostanejo na kmetijah kot bodoči gospodarji. Prosilci morajo biti telesno in duševno zdravi, od 16 do 20 let stari, le izjemoma se sprejme tudi par starejših prosilcev, ako se predvideva posebna marljivost in discipliniranost. Prosilci morajo imeti vsaj 4 razrede osnovne šole, le iz krajev z manj razredi se sprejmejo tudi drugi, uprava se pa ob vstopu s kratkim izpitom iz čitanja, pisanja in računstva prepriča, dali je prosilec zmožen slediti pouku. Ob vstopu v zavod preišče sprejete zavodni zdravnik, zato se zdravniškega spričevala direktno ne zahteva. Vsi gojenci stanujejo v internatu. Mesečna oskrbnina bo predvideno 150 Din. Sinovom gospodarsko šibkejših posestnikov se dovoli delni ali celotni popust oskrbnine. Ker se bodo v svrhu štednje dovoljevala prosta mesta le v manjšem obsegu in je običajno dosti prošnikov, naj gospodarsko jačji zaprosijo že izpočetka za plačujoče mesto radi itak nizke oskrbovalnine, ker se bo plačujoče upoštevalo v prvi vrsti. Celotno ali pa delno oproščeni gojenci morajo v slučaju, da pozneje vstopijo v kako službo, povrniti zavodu stroške šolanja. Lastnoročno spisano prošnjo, kolkovano s kolkom 5 + 20 Din priloženo za rešitev, je vložiti na upravo zavoda najkasneje do konca avgusta. V prošnji naj se navede tudi velikost posestva staršev, ter priloži: krstni list, domovnico, zadnje šolsko izpričevalo, nravnstveno izpričevalo, obvezo staršev, da bodo krili stroške, oni pa, ki prosijo za celotno ali polovično oprostitev oskrbovalnine, naj prilože tudi davčno ali pa občinsko potrdilo glede višine letnih davkov in gospodarskega stanja ter obvezo, da ostane sin po študiju doma. Zavod ima v prvi vrsti živinorejsko-poljedelski tip, zato je zlasti primeren za kmetške sinove iz živinorejskih krajev banovine. Vse korporacije, zlasti učiteljstvo se naproša, da opozore primerne fante na ta razpis, posebno v krajih, kjer je še malo absolventov. O sprejemu se obveste prosilci pismeno. Sprejeti morajo imeti s seboj: potrebno praznično in delavno obleko, vsaj 4 pare telesnega perila, vsaj 2 para čevljev, 4 pare nogavic, 2 para rjuh, 1 zimsko odejo, ter tekoče potrebščine, kakor brisače, krtače, nočne copate, zobno krtačico itd.

Svinjski sejem v Mariboru. Na svinjski sejem 11. t. m. je bilo pripeljanih 184 svinj, prodanih je bilo 94. Cene za komad so bile sledeče: mladi prašiči od 5 do 6 tednov stari 120 — 175 Din, 7—9 tednov 200—250, 3—4 mesece 300—350, 5—7 mesecev 450—500, 8 do 10 mesecev 600—850, 1 leto stari 1000 do 1700. Cene za 1 kg žive teže pa so bile 11 do 13, za kg mrtve teže pa 15—17-50.

ŠIVALNI STROJI

„Gritzner“ „Adler“
„Kayser“ in kolesa,

najboljši material,
precizna konstrukcija,
krasna oprema ter naj-
nižja cena, kakor tudi
pisalni stroji, Urania,
so samo pri

Večletne garancije!
Pouk v vezanju brezplačen!

Jos. Petelinc, Ljubljana

ob vodi, v bližini Prešernovega spomenika.

Kmetovalci, podeželski trgovci in obrtniki!

Kadar naročate kakršnekoli vrste
tiskovine za občinske urade, zadru-
ge ali društva, se obrnite zanesljivo
glede cen in solidne postrežbe na

TISKARNO »MERKUR«
LJUBLJANA, GREGORČIČEVA ULICA 23.

Fabiani & Jurjovec
Ljubljana, Stritarjeva ulica 5

— Velika zaloga —
SUKNENEGA BLAGA
za moške in ženske oble-
ke. Lepa izbira svilenih
rut in šerp. Krojači in
šivilje, pišite po vzorci!

V prodaji leži Vaša bodočnost!

Ako se želite sposobne-
ga, doseči visok pro-
met naših prvovrstnih
predmetov, Vam po-
nudimo tem potom na-
še zastopstvo ter Vam
jamčimo za boljši za-
služek kot v katerem-
koli drugem poklicu.
Pišite nam in priloži-
te znamko za odgovor.

Tehna družba, Ljubljana,
Mestni trg št. 25/I.

Upozorite

tudi Vaše znanke,
da jih hočem za
vedno povsem za-
stoj osvoboditi
neugodnega
znojenja nog,
pa naj se to zno-
jenje pojavilo še v
tako toplih polet-
nih dneh. Ni to ni-
kako zdravilo, ne-
go povsem jedno-
staven naravni po-
stopok. — Prosim
znamke za odgo-
vor.

J. Lustig, Osijek,
Krešmina ulica.

**Laneno
olie
Firnež
Emajlne in
ostale lake
Ojinate
barve**

in vse v
stroko
spadajo-
če blago
kupite
dobro,
solidno
in po
zmernih
cenah
pri

MEDIĆ - ZANKL
D. Z. O. Z.
Tovarne olja, firneža, laka in barv
LJUBLJANA-MEDVODE

Podružn.: Maribor-Novl-Sad Lastnik: Franjo Medić

Kovači!

Najboljši trdi in mehki **koks**
in **kovaški premog**

Vam nudi

Družba „ILIRIJA“
Ljubljana, Dunajska c. 46
Telefon 2820

NAJ TAKOJ JAVIJO

svoj točni naslov osebe, ki se hočejo od nas
naučiti lepega, snažnega in lahkega bivšega
obrta, da si tako najdejo stalno in vrlo
plodono domačo delo in postranski za-
služek. Javijo na jse samo oni, ki razpo-
lajo z vsoto najmanj 3650 Din, da si za-
morejo tako nabaviti za to potrební stroj.
Pouk je brezplačen, zaslužek 10 do 12 Din
na uro. Material za delo dajemo mi. Poleg
privatnih naročnikov lahko vsakdo dela tudi
za našo tvrdko, ker tudi mi vsak čas za
gotov denar prevzamemo vsako količino iz-
gotovljene robe, zakar jamčimo tudi pisme-
no. Za odgovor je treba priložiti znamko.

Grauert, tvornica strojev d. d., Generalno
zastopstvo in skladišče, Osijek I., Krešmina

Semensko ajdo

sivo in črno

dobavlja najceneje

EKONOM-Ljubljana

Kolodvorska ulica 7.

Nudim

prima **cement**

DALMATINSKI

znamke Titan in Dalmatia
ter Dovje-Mojstrana po
najnižji ceni.

dalje vse vrste žeblje, trsje za
stropce, žico, kakor tudi moko,
žito in razna krmila. Gašeno in
negašeno apno dobavljam. Na
željo dostavim tudi na dom, po
primerni ceni!

Ljudevit Sirc, Kranj

ČILSKI SOLITER

Dobavlja ga po konkurenčni ceni

EKONOM

LJUBLJANA, Kolodvorska ulica 7

Gospodarji, naročite si
ga takoj!

Gospodarji! Gnojite z APNENIM DUŠIKOM

najkakovnejšim, najuspešnejšim in učinkovitim dušičnim gnojilom! Kdor gnoji s apnenim dušikom, gnoji istočasno s dušikom in apnom. — Informacije o upotrebi in množini, rentabilnosti, kakor tudi o nabavnih pogojih, cenah, skladiščih in uspehih apnenega dušika daje

TVORNICA ZA DUŠIK d. d. RUŠE v Rušah pri Mariboru.

Ta tvornica proizvaja istotako mešano umetno gnojilo »NITROFOSKAL - RUŠE«, katere sestoji iz apnenega dušika, superfosfata in kalijeve soli. Kdor s Nitrofoskalom gnoji, gnoji istočasno s dušikom, fosforom, kalijem in apnom ter si prihrani večkratno trošenje umetnih gnojil. — Stalna zaloga pri

EKONOMU, Ljubljana, Kolodvorska ulica 7.

Denar naložite najbolje in najvarneje pri domačem zavodu KMETSKI HRANILNI IN POSOJILNI DOM

Račun pošl. hranilnice št. 14.257 registr. zadruga z neomčjeno zavezo Brzjavlj: „KmetSKI dom“

Telefon 2847 v Ljubljani, Tavčarjeva (Sodna) ulica 1 Telefon 2847

Vloge na knjižice in tekoči račun obrestuje po
6%, brez odpovedi, pri trimesečni odpovedi po
7 1/2%, brez odbitka davka na rente

Stanje vlog okroglo 30.000.000 dinarjev
Rezerve nad 500.000 dinarjev
Jamstvo za vloge presega večkratno vrednost vlog

Vložne knjižice drugih zavodov sprejema kot gotovino brez prekinjenja obrestovanja. — POSOJILA daje proti poroštvu, na vknjižbo in proti zastavi premičnin in vrednostnih papirjev ter dovoljuje kredite v tek. računu pod najugodnejšimi pogoji

BLAGAJNISKE URE: Ob delavnikih od 8—12 1/2, in od 3—4 1/2, Is ob sobotah in dnevih pred prazniki od 8—12 1/2, ure.

Podružnici v Kamniku, Glavni trg in v Mariboru, Slomškov trg 3